

Hallinnointiperiaatteet

KONEen yleiset hallinnointiperiaatteet

KONEen eri johtoehtojen tehtävät ja velvollisuudet määräytyvät Suomen lain ja KONEen hallinnointiperiaatteiden mukaisesti. KONE noudattaa toiminnassaan Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 22. lokakuuta 2008 julkistamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, lukuun ottamatta suosituksia 26 (Tarkastusvaliokunnan jäsenten riippumattomuus), 29 (Nimitysvaliokunnan jäsenet ja jäsenen valinta) ja 32 (Palkitsemisvaliokunnan jäsenet). Suosituksesta poikkeamisen syynä on yhtiön omistusrakenne. Yhtiön pääomistaja Antti Herlin hallitsee 62 prosenttia yhtiön äänivallasta ja 21 prosenttia yhtiön osakkeista. Omistamiseen liittyy yrittäjäriski, minkä johdosta on perusteltua, että pääomistaja toimii hallituksen ja sen valiokuntien puheenjohtajana ja valvoo näin yhtiön osakkeenomistajien etua.

KONEen ylintä päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat emoyhtiö KONE Oyj:n yhtiökokous ja hallitus, hallituksen päätoiminen puheenjohtaja sekä toimitusjohtaja. Yhtiökokouksessa osakkeenomistajat vahvistavat vuosittain yhtiön tilinpäätöksen, päättävät voitonjaosta sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valitsemisesta ja näiden palkkioista.

KONE Oyj:n yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus. Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Hallitus

Tehtävät ja vastuu

Hallituksen tehtävät ja vastuu määräytyvät ensisijaisesti yhtiöjärjestyksen ja Suomen osakeyhtiölain mukaisesti. Hallituksen tehtäviin kuuluvat:

- strategisten suuntaviivojen ja riskienhallinnan periaatteiden hyväksyminen ja vahvistaminen
- vuotuisten budjettien ja toimintasuunnitelmien vahvistaminen
- hallituksen päätoimisen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan (pääjohtajan) nimittäminen ja heidän palvelussuhteidensa ehdoista päättäminen
- yhtiörakenteesta päättäminen
- merkittävistä yrityskaupoista ja investoinneista päättäminen

Hallituksella on toimintaansa varten laadittu työjärjestys, joka määrittelee hallituksen, sen puheenjohtajan ja valiokuntien tehtävät. Hallitus kokoontuu säännöllisesti kuusi kertaa vuodessa ja lisäksi tarpeen mukaan. Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan kerran vuodessa.

Jäsenet

Yhtiökokous valitsee KONE Oyj:n hallitukseen yhtiöjärjestyksen mukaan 5–8 varsinaista jäsentä sekä enintään kolme varajäsentä vuodeksi kerrallaan. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäsenten valinnassa kiinnitetään huomiota jäsenten monipuoliseen ja toisiaan täydentävään kokemukseen, osaamiseen ja näkemykseen sekä KONEen omilta että myös muilta toimialoilta.

Valiokunnat

Hallituksessa toimii kaksi sen jäsenistä koostuvaa valiokuntaa, tarkastusvaliokunta ja nimitys- ja palkitsemisvaliokunta. Hallitus on vahvistanut valiokunnille työjärjestykset. Valiokuntien sihteerinä toimii hallituksen sihteerit.

Tarkastusvaliokunta seuraa konsernin taloudellista tilannetta ja valvoo tilinpäätösten ja osavuositarkastusten raportointia.

Valiokunta arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä ja asianmukaisuutta sekä lakien ja määräysten noudattamista ja käsittelee sisäisen tarkastuksen suunnitelmat ja raportit. Sisäisen tarkastuksen johtaja raportoi valiokunnalle sisäisen tarkastuksen tuloksista. Tarkastusvaliokunta arvioi konserniyhtiöiden tilintarkastuksen ja sen järjestelyiden asianmukaisuutta ja tilintarkastuspalveluja sekä käsittelee tilintarkastajien raportit. Valiokunta myös tekee yhtiökokoukselle ehdotuksen yhtiölle valittavista tilintarkastajista.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee yhtiökokoukselle tehtäviä esityksiä hallituksen jäsenen valinnasta ja heidän palkitsemisestaan sekä päättää konsernin ylimmän johdon nimitys- ja palkkausasioista ja palkitsemisjärjestelmistä.

Operatiivinen johto

Hallituksen päätoiminen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja (pääjohtaja)

KONE Oyj:n hallitus nimittää hallituksen päätoimisen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan. Hallitus päättää päätoimisen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan palvelussuhteiden ehdoista, jotka on määritelty kirjallisissa johtajasopimuksissa. Hallituksen puheenjohtaja valmistelee hallituksessa päätettävät asiat toimitusjohtajan ja esikuntansa kanssa. Hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja vastaavat hallituksen asettamien tavoitteiden, suunnitelmien, linjausten ja päämäärien toteutumisesta KONE-konsernissa. Lisäksi toimitusjohtajan tehtävänä on vastata liiketoiminnan operatiivisesta johtamisesta KONE Oyj:n hallituksen hyväksymien strategisten suunnitelmien, budjettien, toimintasuunnitelmien sekä ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja esittelee hallitukselle liiketoimintaa koskevia asioita ja vastaa hallituksen päätösten toimeenpanosta.

Johtokunta

Johtokunta tukee toimitusjohtajaa yhtiön strategian toteuttamisessa. Johtokunta seuraa liiketoiminnan kehitystä, käynnistää toimia ja määrittelee toimintaperiaatteet ja menettelytavat hallituksen ja toimitusjohtajan antamien suuntaviivojen mukaisesti. Johtokunta kokoontuu säännöllisesti kuukausittain sekä tarpeen mukaan.

Valvontajärjestelmät

KONE Oyj:n hallitus on vahvistanut konsernissa noudatettavat sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen tarkastuksen periaatteet.

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että konsernin toiminta on tehokasta ja tuloksellista, liiketoimintariskien hallinta riittävää ja asianmukaista ja tuotettava informaatio luotettavaa. Valvontajärjestelmän avulla myös valvotaan määriteltyjen toimintaperiaatteiden ja annettujen ohjeiden noudattamista.

Hallituksen tarkastusvaliokunta tarkastelee sisäisen valvonnan toimivuutta. Yhtiöllä on operatiivisesta johdosta erillään oleva sisäinen tarkastus, jonka johtaja on hallituksen puheenjohtajan alainen. Sisäinen tarkastus

vastaa sisäisen valvonnan ja liiketoimintariskien hallinnan tarkastuksesta ja raportoi työnsä tulokset tarkastusvaliokunnalle.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on havaita, analysoida ja pyrkiä hallitsemaan toimintaan liittyviä mahdollisia uhkia ja riskejä. Tiettyjen riskien osalta periaatteet ja riskienhallinnan keskeisin sisältö on määritelty konsernitason toimintaperiaatteissa ja ohjeissa. Näiden riskien seuranta, koordinointi ja hoito toteutuvat konsernitason, mutta jokainen yksikkö vastaa oman toimintansa riskienhallinnan toteuttamisesta. Ylin johto identifioi ja arvioi strategisia ja toiminnallisia riskejä säännöllisesti. Osana vahinkoriskien hallintaa ovat konsernin kattavat vakuutusuojat.

Tilintarkastus

Lakisääteisen tilintarkastuksen tehtävänä on todentaa, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Lisäksi tilintarkastus käsittää yhtiön kirjanpidon ja hallinnon tarkastuksen. Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiössä on vähintään yksi ja enintään kolme tilintarkastajaa. Tilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Sisäpiiri

KONE-konsernissa on voimassa Helsingin Pörssin sisäpiiriohje, jota on täydennetty yhtiön hallituksen hyväksymällä sisäisellä sisäpiiriohjeella. Yhtiö pitää julkista ja yrityskohtaista sisäpiirirekisteriään Suomen Arvopaperikeskus Oy:n SIRE-järjestelmässä. KONEen julkiseen sisäpiiriin kuuluvat arvopaperimarkkinan mukaisesti asemansa perusteella hallituksen jäsenet, hallituksen varajäsen, toimitusjohtaja ja tilintarkastajat. Näiden lisäksi julkiseen sisäpiiriin kuu-

luvut yhtiön määrittelemänä johtokunnan jäsenet. Julkisten sisäpiiriläisten lisäksi KONEen pysyviin sisäpiiriläisiin kuuluvat yhtiön määrittelemät yritys-kohtaiset sisäpiiriläiset, jotka työtehtäviensä vuoksi saavat säännöllisesti sisäpiirin tietoa. Pysyvät sisäpiiriläiset saavat käydä kauppaa KONEen osakkeilla ja niihin oikeuttavilla arvopapereilla kuuden viikon ajan osavuosikatsausten ja tilinpäätöstiedotteiden julkistamisen jälkeen. Yhtiö pitää tarvittaessa myös hankekohtaista sisäpiirirekisteriä, johon merkityt henkilöt eivät saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla hankkeen voimassaoloaikana.

KONEen sisäpiirivastaavana toimii yhtiön hallituksen sihteeri.

Hallinnointi vuonna 2008

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 25. helmikuuta 2008 Helsingissä.

Hallitus ja valiokunnat

Yhtiökokous valitsi KONEen hallitukseen seitsemän jäsentä ja yhden varajäsenen. Yhtiön hallituksen päätoimisena puheenjohtajana toimii Antti Herlin, varapuheenjohtajana Sirkka Hämäläinen-Lindfors ja jäsenenä Matti Alahuhta, Reino Hanhinen, Sirpa Pietikäinen, Masayuki Shimono ja Iiro Viinanen. Hallituksen varajäsenenä toimii Jussi Herlin.

Jäsenistä Sirkka Hämäläinen-Lindfors, Reino Hanhinen, Sirpa Pietikäinen ja Iiro Viinanen ovat yhtiöstä riippumattomia. Antti Herliniä ja Jussi Herliniä lukuun ottamatta muut hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Vuonna 2008 hallitus kokoontui seitsemän kertaa. Jäsenten keskimääräinen läsnäolo prosentti oli 93. Hallituksen sihteerinä toimii Jukka Ala-Mello.

Tarkastusvaliokunta

Hallituksen tarkastusvaliokunnan jäseninä toimivat Antti Herlin puheenjohtajana sekä hallituksen jäsenet Sirkka Hämäläinen-Lindfors ja Iiro Viinanen riippumattomina jäseninä. Vuonna 2008 tarkastusvaliokunta kokoontui kolme kertaa. Jäsenten keskimääräinen läsnäolo prosentti oli 100 %.

Sisäisen tarkastuksen johtajana toimii Urpo Paasovaara.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäseninä toimivat Antti Herlin puheenjohtajana ja Reino Hanhinen ja Sirkka Hämäläinen-Lindfors riippumattomina jäseninä. Vuonna 2008 nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui kolme kertaa. Jäsenten keskimääräinen läsnäolo prosentti oli 100 %.

Hallituksen palkkiot ja muut edut

KONE Oyj:n varsinainen yhtiökokous vahvisti helmikuussa 2008 seuraavat hallituksen jäsenten palkkiot:

Palkkio vuodessa, euroa

Hallituksen puheenjohtaja	54 000
Varapuheenjohtaja	42 000
Jäsen	30 000
Varajäsen	15 000

Lisäksi vahvistettiin hallituksen jäsenille maksettava 500 euron kokouspalkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista. Hallituksen jäsenten matkakulut ja päivärahat korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Hallituksen puheenjohtajan palkat ja muut edut

Hallituksen päätoimisen puheenjohtajan Antti Herlinin palkka muodostuu peruspalkasta ja hallituksen vuosittain päättämästä, konsernin tulokseen perustuvasta tulospalkkiosta. Tulospalkkion enimmäismäärä on 100 prosenttia vuosipalkasta. Antti Herlinin peruspalkka vuonna 2008 oli 468 488 euroa. Lisäksi hänelle on suoriteperusteisesti kertynyt 229 559 euroa bonusta vuodelta 2008 ja hänelle on maksettu työskentelystä hallituksen puheenjohtajana palkkioita 59 500 euroa. Antti Herlinin osake- ja optio-omistus selviää taulukosta sivulla 59.

Hallituksen päätoimisen puheenjohtajan eläkeikä ja eläke määräytyvät eläkelakien mukaisesti. Ennen aikaisesta eläkkeestä ei ole tehty erillistä sopimusta.

Toimitusjohtaja

KONE Oyj:n toimitusjohtajana (pääjohtajana) toimii Matti Alahuhta.

Toimitusjohtajan palkat ja muut edut

Toimitusjohtajan palkka muodostuu peruspalkasta ja hallituksen vuosittain päättämästä, konsernin tulokseen ja muihin avaintavoitteisiin perustuvasta tulospalkkiosta, jonka enimmäismäärä on 100 prosenttia vuosipalkasta.

Matti Alahuhtan peruspalkka vuonna 2008 oli 722 200 euroa. Lisäksi hänelle on suoriteperusteisesti kertynyt 594 371 euroa bonusta vuodelta 2008 ja hänelle on maksettu hallitustyöskentelystä palkkioita 32 500 euroa. Matti Alahuhtan osake- ja optio-omistus selviää taulukosta sivulla 59.

Alahuhta on mukana konsernin ylimmän johdon osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä. Kannustinjärjestelmän mukaan mahdollinen palkkio perustuu KONEen liikevaihdon ja liikevoiton kasvuun. Huhtikuussa 2008 suoritettu palkkio oli 1 803 946 euroa

Lisätietoa

- Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät, hallituksen toimintakertomus, s. 4
- Pääoman ja riskien hallinnan periaatteet, s. 62
- Rahoitusriskien hallinta, liitetieto 2, s. 15

koostuen 36 000 KONEen B-sarjan osakkeesta ja rahapalkkiosta järjestelmästä aiheutuvien verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseksi. Vuodelta 2008 kertynyt ja huhtikuussa 2009 maksettava vuoden 2008 palkkio on vastaavasti yhteensä 21 600 KONEen B-sarjan osaketta lisättynä rahapalkkiolla järjestelmästä aiheutuvien verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseksi.

Alahuhdalla on sopimuksensa mukaan mahdollisuus jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana, jolloin eläkepalkka on 60 prosenttia kuukauden keskipalkasta seitsemän viimeisen ansiovuoden perusteella laskettuna. Irtisanomistilanteessa hänellä on oikeus enintään kahdeksantoista kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen, joka sisältää kuuden kuukauden irtisanomisajan palkan.

Johtokunta

KONEen johtokunnan muodostavat pääjohtaja Matti Alahuhdan lisäksi johtokunnan jäsenet Klaus Cawén, Pekka Kempainen, Anne Korkiakoski (1.9.2008 alkaen), Ari Lehtoranta

(3.11.2008 alkaen). Heikki Leppänen, Juho Malmberg, Eric Maziol, Peter de Neef, William Orchard (3.11.2008 saakka), Aimo Rajahalme, Vance Tang, Kerttu Tuomas ja Noud Veeger.

Johtokunnan palkat ja palkkiot

Johtokunnan jäsenten palkka muodostuu peruspalkasta sekä tulospalkkiosta, joka perustuu konsernin tulokseen ja henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tulospalkkion suuruudesta päättää nimitys- ja palkitsemisvaliokunta, kuitenkin niin, että tulospalkkio on enintään 50 prosenttia vuosipalkasta.

Johtokunnan jäsenten osake- ja optio-omistus selviää taulukosta sivulla 59.

Johtokunnan jäsenet ovat mukana ylimmän johdon osakepohjaisessa kannustinjärjestelmässä. Kannustinjärjestelmän perusteella johtokunnan jäsenille luovutettiin huhtikuussa 2008 yhteensä 158 400 KONEen B-sarjan osaketta sekä rahapalkkio, jonka määrä vastaa järjestelmästä johtokunnan jäsenille aiheutuvia veroja ja veroluonteisia

maksuja. Vuodelta 2008 kertynyt ja huhtikuussa 2009 maksettava vuoden 2008 palkkio on vastaavasti yhteensä 103 680 KONEen B-sarjan osaketta sekä verojen ja veroluonteisten maksujen määräinen rahapalkkio. Johtokunnan jäsenillä ei ole sopimusta varhennetusta eläkeiästä. Irtisanomiskorvaus on enintään viidentoista kuukauden palkkaa vastaava korvaus, joka sisältää kuuden kuukauden irtisanomisajan palkan.

Tilintarkastus

KONEen tilintarkastajina toimivat KHT Heikki Lassila ja KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. PricewaterhouseCoopers-ketjun yhtiöille vuodelta 2008 maksetut tilintarkastuspalkkiot olivat 2,1 miljoonaa euroa ja muista asian-tuntijapalveluista maksetut palkkiot 1,8 miljoonaa euroa.

Sisäpiiri

KONEen julkiseen sisäpiiriin 31. joulukuuta 2008 kuuluneiden henkilöiden omistukset ja niissä tilikaudella tapahtuneet muutokset selviävät taulukosta sivulla 59.

**KONE Oyj:n julkisten sisäpiiriläisten osake- ja optio-omistus 31.12.2008
sekä omistuksissa tapahtuneet muutokset tilikaudella 1.1.–31.12.2008**

	A-sarjan osake	Muutos	B-sarjan osake	Muutos	2005B- optio-oikeus	Muutos
Alahuhta Matti			226 000	96 000		-5 000
Cawén Klaus			70 100	30 100		-2 200
De Neef Peter			52 400	18 400	1 000	-1 200
Hanhinen Reino			2 000			
Herlin Antti	35 280 804		18 420 920	84 000		-7 000
Herlin Jussi			53 180			
Hämäläinen-Lindfors Sirkka			1 000	200		
Kemppainen Pekka			93 080	50 400		-5 800
Korkiakoski Anne			2 000	2 000		
Lehtoranta Ari			700	700		
Leppänen Heikki			40 800	16 800		-200
Malmberg Juhon			32 240	14 400		
Maziol Eric			105 200	14 400	1 000	
Pietikäinen Sirpa			3 000	3 000		
Rajahalme Aimo			18 400	4 400		
Tang Vance			14 400	14 400		
Tuomas Kerttu			53 600	21 600	350	-900
Veeger Noud			52 110	14 400		

Muilla julkisilla sisäpiiriläisillä ei ollut osake- tai optio-omistuksia KONEessa 31.12.2008. William Orchard omisti 3.11.2008 40 358 KONEen B-sarjan osaketta. Omistuksiin on sisällytetty myös julkisten sisäpiiriläisten määräysvallassa olevien yhtiöiden omistamat osakkeet.

Lisätietoa

Säännöllisesti päivittyvä julkisten sisäpiiriläisten omistuksista kertova taulukko on nähtävissä osoitteessa www.kone.com

Lisätietoa

- Hallitus, s. 60
- Johtokunta, s. 61